

Ελάδα

Η ΖΩΗ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ

ΕΥΡΩΚΙΝΗΣΙ

Το Κέντρο
Επιχειρήσεων του
Εθνικού Οργανισμού
Δημόσιας Υγείας
επισκέφθηκε χθες
ο υπουργός Υγείας
Βασίλης Κικίλιας

Εχουν
ολοκληρωθεί
οι εξετάσεις
τουλάχιστον
500 δειγμάτων,
με τα
αποτελέσματα
να είναι
αρνητικά

Αναστολή λειτουργίας σε 28 σχολικές μονάδες από την Αθήνα έως την Ξάνθη, για προληπτικούς λόγους

ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ

Η ανησυχία και η ευαισθητοποίηση των πολιτών αποτυπώνεται στις 40.000 και πλέον κλίσεις που έχει δεχθεί το τηλεφωνικό κέντρο του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) τις τελευταίες ημέρες. Εν τω μεταξύ έως και χθες είχαν ολοκληρωθεί οι εξετάσεις τουλάχιστον 500 δειγμάτων, με τα αποτελέσματα να είναι αρνητικά, γεγονός που δημιουργεί συγκρατημένη αισιοδοξία στους λοιμωχιολόγους σχετικά με τη διασπορά του Covid-19 στη χώρα μας.

Ενα ακόμα σημαντικό δεδομένο είναι το γεγονός ότι από τα επτά συνολικά επιβεβαιωμένα κρούσματα τα τέσσερα είναι εισαγόμενα, ενώ τα υπόλοιπα τρία μολύνθηκαν από τον SARS-CoV-2 έπειτα από στενή επαφή (δευτερογενής λοιμωξη).

Παρ' όλα αυτά και καθώς η επιδημία εξαπλώνεται, με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) να αναβαθμίζει μόλις χθες από «μέτριο» σε «υψηλό», το επίπεδο κινδύνου από τον νέο κορωνοϊό για τους ευρωπαίους πολίτες, η κατάσταση παραμένει κρίσιμη.

ΣΥΣΚΕΨΗ. Υπό τις εξελίξεις αυτές, το υπουργείο Υγείας, έπειτα από σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε χθες αργά

το απόγευμα στην οδό Αριστοτέλους με τη συμμετοχή της επιστημονικής ομάδας αλλά και της υπουργού Παιδείας Νίκης Κεραμέως, ανακοίνωσε ότι στη χώρα μας ο κίνδυνος εμφάνισης επιδημικών εξάρεσεων είναι μέτριος προς υψηλός, λόγω:

«α) της πρόσφατης σημαντικής αύξησης κρουσμάτων με τοπική μετάδοση της νόσου στην Ιταλία, β) της υψηλής πιθανότητας για ταχεία μετάδοση της νόσου, με την εισαγωγή της σε χώρες που έχουν λίγα κρούσματα χωρίς τοπική μετάδοση της νόσου, γ) της πιθανότητας

μετάδοσης της νόσου από περιπτώσεις με ήπια συμπτωματολογία, οι οποίες δεν αναζητούν ιατρική βοήθεια, δ) την πόδη γνωστών πολλαπλών εξαγωγών της νόσου από την Ιταλία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Επιπροσθέτως, στην ίδια σύσκεψη αποφασίστηκε η αναστολή λειτουργίας (η οποία σημειωτέον ποικίλλει από τρεις ημέρες έως και δύο εβδομάδες) σε συνολικά 28 σχολικές μονάδες από την Αθήνα έως και την Ξάνθη, για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας. Σε κάποιες περιπτώσεις, οι μαθητές είχαν συμμετάσχει σε σχολικές εκδρομές στο εξωτερικό (πρωτού ληφθεί η απόφαση αναστολής τους), σε ορισμένες σχολικές μονάδες μαθητές έχουν έρθει σε στενή επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα εξου και μπαίνει προληπτικά «λουκέτο», ενώ παράλληλα συνεχίζεται και το πρόγραμμα απολυμάνσεων στις σχολικές τάξεις.

ΟΔΗΓΙΕΣ. Είναι σημαντικό δε να σημειωθεί ότι από χθες ξεκίνησε μέσω της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) η αποστολή των οδηγιών του υπουργείου Υγείας σε όλους τους πολίτες για τον κορωνοϊό.

Και ενώ η πολιτική ηγεσία προσπαθεί να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα με στόχο την αναχαίτιση δευτερογενών λοιμώξεων, το γεγονός ότι κυλιάδες πολίτες αψίφοπσαν τα έκτακτα μέτρα συμμετέχοντες σε καρναβαλικές εκδηλώσεις το περασμένο τριμήνο προκάλεσε την αντίδραση του υπουργείου Υγείας.

Ετσι, σε νέα κθεσινή ανακοίνωσή του υπογραμμίζει: «Πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι αγνοώντας τις συστάσεις των ειδικών βάζουμε σε σοβαρό κίνδυνο ανθρώπους γύρω μας που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες. Αν θέλουμε κάτι συλλογικό λοιπόν, ας φτιάξουμε ένα ανθρώπινο τείχος προφύλαξης των ευπαθών συμπολιτών μας γιατί μόνο εμείς μπορούμε να τους προστατεύσουμε».

Εντονός ήταν και η αντίδραση του καθηγητή και πρόεδρου του τμήματος Πολιτικής της Υγείας στην LSE, Ηλία Μόσιαλου, ο οποίος σε νέα ανάρτησή του στο Facebook κάνει λόγο για ανεύθυνες συμπεριφορές και σημειώνει: «Οι συγκρίσεις με τις άλλες χώρες, και ειδικά με την Ιταλία, δεν είναι καθόλου αποχεί. Μας δείχνουν το τι μπορεί να συμβεί αν υποτιμήσουμε τους κινδύνους. Αν ο καθένας μας έχει τους δικούς του νόμους, τα μέτρα πρόληψης θα καταρρεύσουν».

Παράλληλα, οι λοιμωχιολόγοι που συμμετέχουν στην «ειδική ομάδα» των συνεργατών του υπουργείου προειδοποιούν ότι «ιι επίπτωση παρόμοιων επιδημιολογικών εξαρσεων θα είναι μεγάλη, ιδιαίτερα εάν αυτές συμπεριλαμβάνουν άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού ή αφορούν νοσοκομεία, επαγγελματίες υγείας ή νοσηλευομένους».

Ξεπέρασαν τις 40.000 οι κλίσεις για τον κορωνοϊό

το απόγευμα στην οδό Αριστοτέλους με τη συμμετοχή της επιστημονικής ομάδας αλλά και της υπουργού Παιδείας Νίκης Κεραμέως, ανακοίνωσε ότι στη χώρα μας ο κίνδυνος εμφάνισης επιδημικών εξάρεσεων είναι μέτριος προς υψηλός, λόγω:

«α) της πρόσφατης σημαντικής αύξησης κρουσμάτων με τοπική μετάδοση της νόσου στην Ιταλία, β) της υψηλής πιθανότητας για ταχεία μετάδοση της νόσου, με την εισαγωγή της σε χώρες που έχουν λίγα κρούσματα χωρίς τοπική μετάδοση της νόσου, γ) της πιθανότητας

50

Ελλάδα

Η ΖΩΗ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ

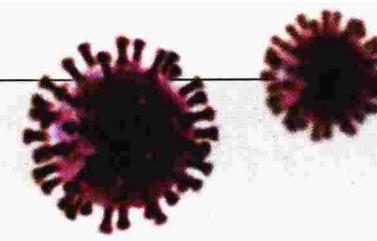
Περισσότερα τα νέα κρούσματα εκτός Κίνας – Στην Ιταλία ο αριθμός των θανάτων αυξήθηκε μέσα σε ένα 24ωρο από τους 34 στους 52

Ανοσοχία για την αλματώδη εξάπλωση του Covid-19

ΤΗΣ ΚΙΤΤΥΣ ΞΕΝΑΚΗ

Σε αχαρτογράφητα ύδατα οδηγεί τον κόσμο ο νέος κορωνοϊός, ομολόγησε χθες ο ίδιος ο ΠΟΥ, σημειώνοντας ότι την Κυριακή ο αριθμός των νέων κρουσμάτων εκτός της Κίνας ήταν εννεαπλάσιος των νέων κρουσμάτων εντός της Κίνας και πως ο κίνδυνος της εξάπλωσης του ιού είναι πλέον πολύ υψηλός «σε παγκόσμιο επίπεδο». Βέβαιος πως η επιδημία μπορεί ακόμα να ελεγχθεί, δηλώσε παρ' όλα αυτά ο επικεφαλής του Οργανισμού, Τέντρος Αντάντοι, ενώ ο αριθμός των θανάτων στην Ιταλία αυξήθηκε μέσα σε ένα 24ωρο από τους 34 στους 52, οι νεκροί στο Ιράν έφτασαν επισήμως τους 66, τα κρούσματα στη Νότια Κορέα ξεπέρασαν τα 4.300 και τουλάχιστον πέντε ακόμη κράτη – Πορτογαλία, Λετονία, Τυνησία, Σαουδική Αραβία και Σενεγάλη – προστέθηκαν στον μακρύ κατάλογο των περίπου 70 χωρών που έχουν πλέον προσβληθεί από τον κορωνοϊό.

«Βρισκόμαστε σε αχαρτογράφητα ύδατα – δεν έχουμε ξαναδεί ποτέ ένα αναπνευστικό παθογόνο που να είναι ικανό για διάδοση στην κοινότητα αλλά που να μπορεί ταυτόχρονα να ελεγχθεί με τα σωστά μέτρα», επεσήμανε ο Αντάνομος χαρακτηρίζοντας ως πλέον ανσυχητικές τις εστίες της Νότιας Κορέας, της Ιταλίας, του Ιράν και της Ιαπωνίας. Η συντριπτική πλειονότητα των 89.000 κρουσμάτων του ιού και των 3.044 θανάτων εξαιτίας του εντοπίζονται στην ππειρωτική Κίνα, η τελευταία ωστόσο κατέγραψε την Κυριακή «μόλις» 42 θανάτους και 202 νέα κρουσμάτα – ή Ουχάν, μάλιστα, έκλεισε το ένα από τα 16 νοσοκομεία που κατασκεύασε επί τούτου μετά το εξιτήριο που έλαβαν οι τελευταίοι ασθενείς. Ο ίδις εξαπλώνεται πλέον με σαφώς μεγαλύτερη ταχύτητα εκτός της Κίνας, όπου έχουν πια καταγραφεί περισσότερα από 9.000 κρουσμάτα και 150 θάνατοι.

ΑΥΞΗΘΗΚΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ. Η Ιταλία ανακοίνωσε χθες συνολικά 52 θανάτους (από 34 την Κυριακή) και 2.036 κρουσμάτα (από 1.694 την Κυριακή). Στην συντριπτική τους πλειονότητα εντοπίζονται στον πλούσιο ιταλικό Βορρά, στη Λομ-

βαρδία, το Βένετο και την Εμίλια-Ρομάνια, ένας αστυνομικός και ένας πυροσβέστης διαγνώσθηκαν ωστόσο θετικοί στην Ρώμη, εντείνοντας τον κίνδυνο εξάπλωσης του ιού στην ιταλική πρωτεύουσα. Σε «μέτριο έως υψηλό» αύξησε το επίπεδο του κινδύνου για την ΕΕ η αρμόδια υπηρεσία της, κάνοντας λόγο για 2.100 κρούσματα και 38 θανάτους σε 18 κράτη μέλη – αν και

Πορτογαλία, Λετονία, Τυνησία, Σαουδική Αραβία και Σενεγάλη προστέθηκαν στον μακρύ κατάλογο των περίπου 70 χωρών που έχουν πλέον προσβληθεί από τον κορωνοϊό

ο απολογισμός γινόταν συνεχώς βαρύτερος. Από 100 κρουσμάτα το Σάββατο, η Γαλλία έφτασε χθες τα 178 κρουσμάτα ανακοινώνοντας παράλληλα τον τρίτο της θάνατο εξαιτίας του ιού, έναν 80χρονο στο Κρεπί-εν-Βαλούά, εκεί όπου εργαζόταν ο 60χρονος εκπαιδευτικός που υπέκυψε την περασμένη εβδομάδα. Τουλάχιστον 28 νέα κρουσμάτα ανακοίνωσε από την πλευρά της χθες η Γερμανία, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό τους στα 157 – θέλοντας να δώσει το παράδειγμα, ο

υψηλότερος αριθμός θανάτων εκτός της Κίνας. Κατηγορίες για φόνο θέλει τη Σεούλ να απαγγείλει σε βάρος των πγετών της μυστικοπαθούς χριστιανικής αίρεσης στο Νταεγού με την οποία συνδέεται η πλειονότητα των 4.335 κρουσμάτων και των 26 θανάτων της χώρας. Τον δεύτερο θάνατό της από τον κορωνοϊό ανακοίνωσε χθες η πολιτεία της Ουάσιγκτον, στις ΗΠΑ, που μετρούσαν συνολικά 75 κρουσμάτα, ανάμεσά τους και το πρώτο κρούσμα στην πολιτεία της Νέας Υόρκης.

Οικονομική βοήθεια ύψους πέντε εκατομμυρίων ευρώ προσέφεραν Βρετανία, Γερμανία και Γαλλία στο Ιράν, το οποίο μιλούσε χθες για συνολικά 1.501 κρούσματα και 66 θύματα, ο υψηλότερος αριθμός θανάτων εκτός της Κίνας. Κατηγορίες για φόνο θέλει τη Σεούλ να απαγγείλει σε βάρος των πγετών της μυστικοπαθούς χριστιανικής αίρεσης στο Νταεγού με την οποία συνδέεται η πλειονότητα των 4.335 κρουσμάτων και των 26 θανάτων της χώρας. Τον δεύτερο θάνατό της από τον κορωνοϊό ανακοίνωσε χθες η πολιτεία της Ουάσιγκτον, στις ΗΠΑ, που μετρούσαν συνολικά 75 κρουσμάτα, ανάμεσά τους και το πρώτο κρούσμα στην πολιτεία της Νέας Υόρκης.

Δίνουν μάχη για να σπάσουν την «αλυσίδα» μετάδοσης

Ο καθηγητής και πρύτανης του ΕΚΠΑ Θάνος Δημόπουλος αναλύει τους πέντε κρίσιμους παράγοντες για τον περιορισμό της λοιμωξης στον πληθυσμό

ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΪΤΑΝΙΑΗ

Mάχη με τον χρόνο δίνουν οι επιστήμονες στη χώρα μας, καθώς μέσω της ικνηλάτησης (του εντοπισμού δηλαδί των ατόμων που έχουν έρθει σε επαφή με επιβεβαιωμένα κρουσμάτα) επιχειρούν να σπάσουν την «αλυσίδα» μετάδοσης. Την ίδια ώρα η παγκόσμια επιστημονική κοινότητα έχει επικεντρωθεί στην αποκαδικοποίηση του SARS-CoV-2, καθώς υπάρχουν ακόμη αναπάντητα σχετικά ερωτήματα, με αποτέλεσμα ο ίδιος να χαρακτηρίζεται έως και σήμερα «απρόβλεπτος».

Υπό τα δεδομένα αυτά ο καθηγητής και πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) Θάνος Δημόπουλος σημειώνει στα «ΝΕΑ» ότι η αποτελεσματικότητα της απομόνωσης των κρουσμάτων και ικνηλάτησης των επαφών κρίνεται σε σημαντικό βαθμό από πέντε καθοριστικούς παράγοντες.

Ειδικότερα, όπως ο ειδικός διευκρινίζει, «ο χρόνος επώασης ορίζεται ως ο χρόνος από την αρχική πμερομηνία επαφής με την πηγή μετάδοσης έως την αρχική πμερομηνία εμφάνισης των συμπτωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντικό να γνω-

ρίζουμε τη λανθάνουσα περίοδο, κατά την οποία δεν αποβάλλεται ο παθογόνος μικρο-οργανισμός στο περιβάλλον και επομένως δεν μολύνονται άλλα άτομα. Εξίσου κρίσιμο είναι να γνωρίζουμε την περίοδο μεταδοτικότητας: δηλαδί το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αποβάλλεται ο λοιμωγόνος παράγοντας στο περιβάλλον σε δόση επαρκή για τη μετάδοσή του».

Εντούτοις ο παραπάνω δύο κρίσιμες παράμετροι δεν έχουν απαντηθεί επαρκώς, παρά τις πυρετώδεις αναλύσεις των δεδομένων από την επιστημονική κοινότητα.

ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ. «Η απομόνωση των κρουσμάτων είναι λιγότερο αποτελεσματική για την ανάσχεση της επιδημίας εάν η μετάδοση της ίσως αρχίζει πριν από την πρώτη εκδήλωση των συμπτωμάτων» προσθέτει ο καθηγητής, αναλύοντας παρακάτω τους πέντε κρίσιμους παράγοντες για τον περιορισμό της λοιμωξης στον πληθυσμό:

1 Ο αριθμός των δευτερογενών λοιμώξεων που δημιουργεί κάθε νέα λοιμωξη (σημειώνεται ότι η μολυσματικότητα είναι η ικανότητα ενός λοιμωγόνου παράγοντα να μολύνει τον ξενιστή χωρίς να προκαλεί υποχρεωτικά νόσο).

2 Το ποσοστό της μετάδοσης που έχουμε πριν από την εμφάνιση των συμπτωμάτων. Η μετάδοση πριν από την εμφάνιση των συμπτωμάτων μπορεί να προληφθεί μόνο με την ικνηλάτηση των επαφών των γνωστών κρουσμάτων, τον έλεγχο τους και την απομόνωσή τους.

3 Την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα της ικνηλάτησης (contact tracing).

4 Τη σοβαρότητα των συμπτωμάτων που προκαλεί μια λοιμωξη (λοιμωτοξικότητα).

Εάν τα κρούσματα έχουν ελάχιστα συμπτώματα ή καθόλου συμπτώματα, δεν αναζητούν ιατρική βοήθεια.

5 Τον αριθμό των επαφών που έχουν τα κρούσματα πριν από τη διάγνωσή τους και την απομόνωσή τους.

ΟΙ ΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΙ. Εν τω μεταξύ, όπως προκύπτει από την... ιστορία των ιών, ο έλεγχος των ασθενειών τείνει να είναι μια κατάσταση στην οποία κανείς δεν μπορεί να νικήσει. Ατυχώς για εκείνους που λαμβάνουν τις αποφάσεις, οι ιοί είναι απρόβλεπτοι. Επειτα από ένα ήπιο «πρώτο κύμα» μολύνσεων στις αρχές του 1918, που φάνηκε να υποχωρεί τον Ιούνιο στην Ευρώπη, η ισπανική γρίπη επέστρεψε με ανανεωμένη ένταση στα τέλη Αυγούστου και οι περισσότεροι θάνατοι καταγράφηκαν τις 13 εβδομάδες μεταξύ Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου 1918. Η Αυστραλία έθεσε σε δράση μια ιδιαίτερα αποτελεσματική πανεθνική καραντίνα, που απέκρουσε το δεύτερο και πιο μοιραίο κύμα της ασθένειας, όμως οι Αρχές το ήραν πολύ γρήγορα, επιτρέποντας στο τρίτο κύμα της ασθένειας να ξεπάσει στις αρχές του 1919, σκοτώνοντας 12.000 Αυστραλούς.

Μπορεί οι Αρχές στην Κίνα να ανακοινώνουν πως ο ρυθμός εμφάνισης νέων κρουσμάτων έχει επιβραδυθεί, όμως θα ήταν επικίνδυνο να θεωρήσουμε ότι τα χειρότερα έχουν περάσει. Κάθε νέος ιός συμπεριφέρεται διαφορετικά, ενώ μπορεί και να μεταλλάχει, αλλάζοντας συμπεριφορά εν το μέσω μιας επιδημίας. Οι επιστήμονες παρακολουθούν από κοντά τις εξελίξεις, θέλοντας να κατανοήσουν εγκαίρως εάν ο νέος κορωνοϊός μπορεί να έχει και επόμενα κύματα.

